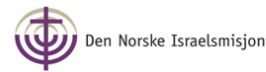

Prekenverkstedet

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

15. søndag i treenighetstiden – 18. september 2022

Prekentekest: Johannes 15, -12

Lesetekst I: Rut 1,7-11.16-19a

Lesetekst II: 1 Kor 13,7-13

Jesu agape – Jesu bud

Agape – kjærlighet

- Faderens forhold til Jesus preges av kjærlighet.
- Jesu forhold til oss preges av kjærlighet.
- Kristnes forhold til medkristne skal preges av kjærlighet.

Vi involveres i noe som begynte i himmelen hos Gud. Kjærligheten det dreier seg om, er en 'selvtgivende' omsorg, en agape. Guds, Jesu og vår 'agape' skal løftes fram i denne søndagens preken.

Jesu kjærlighet og Jesu bud

Å bli i Jesu kjærlighet og å holde Jesu bud knyttes her sammen (v.10). For noen kan dette virke provoserende. Hvis kristendommen i det hele tatt har noe å bidra med, må det jo være nestekjærligheten! Og i vår samtid og vår kultur defineres nestekjærligheten ut fra sekulærhumanismens idealer. Alle etiske bud må vurderes ut fra disse idealene. Kom ikke her med noe 'bud' om omvendelse, noe bud som begrenser vår rett til å leve som vi føler for (bare det ikke skader andre) osv. Å fremme en etikk som begrenser vår individuelle frihet er i strid med nestekjærligheten.

Her misforstås og misbrukes begrepet kjærlighet.

- Jesu kjærlighet er ikke noen ordinær nestekjærlighet, men en unik frelsende kjærlighet knyttet til unike frelsende gjerninger – påskebegivenhetene. Disse begivenhetene var nå innledet (og kommer for fullt til uttrykk fra og med Joh 18). De var drevet fram av hans kjærlighet til syndere. Han elsket oss først (1Joh 4,10–11). Denne kjærligheten er stabil, derfor kalles vi til å bli (vedvarende) i denne kjærligheten. Ved den får vi full og daglig tilgivelse nettopp for våre svikt mot Jesu bud (Ef 1,7), og ved den gir han oss evig liv (Joh 3,16).
- Jesu bud er normer som skal prege våre holdninger og handlinger. Dermed blir de også som speil: Vi 'speiler' oss i budene og ser våre synder. Uten dette skjønner vi aldri

rekkevidden av Jesu kjærlighet. For Jesus elsker oss ikke som potensielle lovopplyllere, men som slike vi er, som syndere med behov for Guds nåde. Jesu frelsende kjærlighet gir oss frimodighet til å innrømme våre svikt mot budene og om igjen og om igjen søke vår trøst og glede i denne hans 'agape'. Den blir en makt i vårt indre som styrer våre tanker, ord og gjerninger. I dette 'klima' gror motivasjonen vår til å innrette oss etter Jesu bud.

Forresten:

Begrepet bud inneholder ikke bare krav og forventninger. Liksom i vårt uttrykk 'bringe bud' er ordet 'bud' og ordet 'budskap' beslektet. Å bli i Jesu kjærlighet er dermed å fastholde selve frelsesbudskapet. «For de ordene som du ga meg, har jeg gitt dem», sa Jesus senere. Da siktet han både til det 'bud om en stor glede' som han kom med (jf. ordet evangelium – det glade budskap) og til den etiske veiledningen han ga dem (Joh 17,8).

Jesus holdt fast ved det budskapet og det oppdraget Gud hadde gitt ham. Slik ble han i Guds kjærlighet (v.10). Det er modellen for oss. Vi skal holde fast på det frelsesbudskapet han har gitt oss – og respektere hans normer for livet.

Gleden i kjærligheten

Vi bruker ofte uttrykket «de to er glad i hverandre». Det er ikke tilfeldig. Kjærlighet og glede hører sammen. To som elsker hverandre, trives i hverandres fellesskap og kjenner på trygghet, fortrolighet og glede. Den gleden vi får eie sammen med Jesus, gir oss smaken på noe fullkomment (v.11)! Jesu egen glede flytter inn i oss sammen med budskapet om at han elsker oss og har frelst oss.

Søskenkjærlighet

Jesu bud gjaldt på en særlig måte forholdet vårt til medkristne. Kjærligheten vår til medkristne er og skal være i en stadig slåsskamp mot egoismen (v.12). Vi oppfordres og oppmuntres til å la den nye statusen vår som Guds barn få prege livet. Det innebærer «å elske i gjerning og sannhet» (Jf. 1Joh 3,13–18). Dette var et hovedtema i den underlige tegnhandlingen Jesus utførte i forkant av sin avskjedstale: fotvaskingen (Joh 13,14–15).

Lesetekstenes innspill

Denne søndagens lesetekster rører begge ved den tematikken som preteksten har aktualisert. I GT-teksten møter vi tre enker i dyp krise (Rut 1,7–11.16–19a). Sterkest inntrykk gjør Ruts svar til sin svigermor. Svigermor Noomi hadde en gudstro som må ha vært 'smittsom'. Rut synes både å ha erfart Guds kjærlighet og forpliktet seg på å leve i lojalitet mot Guds bud.

Epistelteksten er utdrag av 'Kjærlighetens høysang' i 1Kor 13. Den er blant Bibelens mest kjente og misbrukte bibeltekster. For sammenhengen er forholdene innad i menigheten. Vi tilhører Jesus og er lemmer på hans kropp (kap 12 og 14). Nådegaver og kunnskap i menighetslivet hjelper lite om kjærligheten uteblir.

Det dreier seg altså om kriteriet søsken-kjærlighet. Den allmenne nestekjærligheten er bare indirekte med i bildet. Men likevel ... kjærligheten til kristne søsken kan ikke prege oss uten at også omsorgen for andre får plass hos oss (2Pet 1,7).

Noe å meditere over:

Hva vil det si å bli i Jesu kjærlighet?

Hvordan er forholdet mellom kjærlighet og glede (v.11)?

Hva ville Jesus poengtere ved fotvaskingen i forkant av avskjedstalen? Prøv å konkretisere hva dette innebærer for deg.

Egil Sjaastad

esjaastad@fjellhaug.no